

گیانبه ختکردوو، "بارزان همهی سابیر" هرگیز له یاد ناچیت....

هه لۆ بهرزنجهیی

۲۰۱۶/۱۱/۲

که مته رخه میم له ئاست، راگه یاندنی بیره وه ریبه کانم له تهک شههید بارزان دا، هیندهم ئازار ددهن، تا ئه شوینهی وا دهزانم، هه موو ههست و هوشم به تهواوی گوشراوه و یهک دنیا چاوه پروانی وا به سه رمه وه و منیش، له ئه نجامدانیان نهک هه ر خاوو خلیچکی ده که م، به لکو ئاماده ش نیم، جووله یه کی بچوو کیش نیشان بدهم، بو راپه راندنی ئه رکه که ی سه ر شانم.. ئاخه ده بوو له میژبووایه، به چهند سه ره قه له میکیش بیت، ئه وه ههست و خوشه ویستییه م؛ که له سینه و بیره وه ریبه کانمدا، خو یان مه لاس داوه، و ده چنه خانه ی هاوبیری تی و په راویزی برایه تییه وه به رامبه ری ده ربم.

پرسیار ئه وه یه تا که ی ده توانم به م بارودوخه وه، به م یاد و بیره وه ریبانه ی هه مه له گه ل هاوبیر بارزان دا بزیم و نوته قم لی نه یهت و هه ر گینگل بخۆم و چاوه رپی هه لکه وتنی ده رفه تیک بکه م؟؟ که ره نگه سازبوونی ده رفهت بچیته ئاستی مه حاله وه. چونکه جه نجال ی و سه ختی ژیان و زۆربوونی ئازار و ده رده کان، مخابن هه رگیز کو تابی نایهت.

خوشه ویستیم بو ئه م هاوبیره، هه لقاوی قولایی دلّه، و زۆر به تاییهت، له چرکه ساته کانی باس و خواستی پاسۆک و هاوبیراندا، ده موده ست چرۆ ده کاته وه و دیته وه بهر باس و، ده یه وی بیته گو له خونچه یه کی هینده رازاوه، خو ی له یه خه ی هه ر دل سوژیکی کوردا یه تیدا بدۆزیته وه... دل سوژی و ئازایه تی و مه ردا یه تی و جوامیری، گه ر باسگه لکی نیو دنیا ی شو رشگیری بن، وا سه ره له به ریان له پانتایی ژیان و تیکۆشانی کاکه بارزان دا ده بینرانه وه.

به نده، ماوه یه کی زۆر پیش ئه وه ی راسته وخۆ هاوبیر بارزان بنا سم، له گه ل هاوبیر همه ی یادگاری خزم و هاوپی و ها بیری دا، هاوکاری کاکه همه ی سابیری باوکی مان ده کرد. کاکه همه دوکانی فرۆشتنی ته خته وداری هه بوو. زۆرکات به سه ر هاوبیر همه ی یادگار و مندا به جییده هیشت.. ئیمه ش به ده م چاودپی دوکان تاو له کردنه وه، ناراسته وخۆ کردبو مان به نیمچه باره گایه کی کاروباری پاسۆک.. کاکه همه خویشی ده یزانی، لی چ ده نگه نه ده کرد...

چه ند نموویه ک له بیره وه ریبه کانم له تهک ئه م هاوبیره تیکۆشه ر و دل سوژ و قاره مان و چاونه ترسه دا.

- رۆژئىكىيان پىياسەيەكى دوورودرېژمان لە بەردەكى سەراى سلىمانىيەو، ھەتا بنارى گۆيژە، بەنيو گەرەكى تووى مەليکدا کرد. دواتر گەرپاينەو و چووينە مزگەوتى عەلى كەمال و نوژمان کرد - ئەودەم نوژنكەر بووم - لەو پىياسەيەدا بە دەيان جار گويم ليبوو، دەوترا، ئەو كورده سوورى پاسۆكە. كەواتە باش ناسراو و سلى ليدهكرايەو.

- رۆژئى ھاوبىران، (بەندە، ھەمە يادگار، براپەيەكى و پورازيەكى، مەلا فايەق، ريباز، ئوميد عەباس، ماموستا فاروق و بارزان خۆي) ئەم ناوانەم لەياد ماو. لە مالى ھاوبىر بارزان، خەريكى كۆبونەو بووين... باوكى، كاك ھەمەى سابىر، لە باخە بچكۆلانەكەياندا، سەرگەرمى ئيشكردن بوو... دايكى ھەر بە خزمەتكردنى ئيمەو خەريك بوو. لەناكاو، كاكە ھەمە خاكەنازەكەى دەستى كە برېك شل ببوو، ھەليگيپاينەو، كلكەكەى دەكيشا بە زەويدا، بۆ ئەو ھەندىك توند بېتەو، كەچى دەمى خانەزەكە لە تەپلى سەرى چەقى و نيوہ قاشى کرد و تەواو بريندار و بېتاقەتى کرد. ئيمە ھەموو بارودۆخمان ئالۆز بوو، نيگەران بووين برەكيش شەرم دايگرتين، كەچى چ كاكە ھەمە و چ گيانبەختكردوو، ھاوبىر بارزان، نيگەرانييەكيان نيشان نەدا و داوايان کرد، لەسەر كارى خۆمان بەردەوام بين...

- رۆژئى لەنيو بازارپەو دەگەرپاينەو بۆ لای مالى ئەوانەو، مالىان لەگەرەكى شىخ محيدين بوو، پىشتى ئامادەيى پيشەسازى سلىمانى، پيموابيت ھاوبىر ھەمەيادگاريشمان لەگەل بوو، دەبوو بە بەردەم دائيرەى ئاسايش و سيخورى سەربازيدا (امن و استخباراتى عسكرى) دا برۆين. ئا لەويدا، وتى: گەر شتى بوو، ئامادە بە، ويزەيەك و دوو نارچۆكم پيپە..

ئەمە لە كاتىكدا ئەم كارەى دەکرد، كە خەلكى ئاسايى دوور لە كاروبارى حيزبى، لەو رۆژگارەدا نەيدەويپرا بەو رېگا و بەردەمى ئەو دەزگا ترسناكانەدا بروات...

- سالى ۱۹۸۴، تازە بەرگى دووھمى كتيبي "مرؤف و دەوروبەر" ي ماموستا مەسعود محەمەد، دەرچوو بوو، لە كتيبخانەكانى سلىمانيدا نەما و دەست نەدەكەوت... چەپ و كۆمەنيستەكان بە ژمارەى زۆر دەيانكرپ و لەناويان دەبرد، بۆ ئەو ھەمەي نەكەويپتە دەست كەس... من و ھاوبىر ھەمەيادگار لە ھەولير و كەرکوكەو، نيزيكي (۵۰) نوسخەمان ھينابوو بۆ سلىمانى. ويستمەن بېدەين بە كاك يوسف محەمەد و سمايلىيەى براى، كە ئەودەم لەسەر شەقامى مەولەوى لەژير كاترميرەكەدا، بەھاوكارى رەوانشاد مەحمود خاكى كتيبيان دەفرۆشت، تا ساخى بكەنەو و بيفرۆشن.. كاك يوسف، كە زۆر خۆشەويست و ھاورپم بوو، كتيبيەكانى لى وەرئەگرتين و وتى من كتيبي ئەو (رەجعيە) نافرۆشم... ھەر زوو ھاوبىر بارزان، لى راپەرى و گەر ساردمان نەكرديەتەو، ئازارى كاك يوسفى دەدا.. (سالى ۲۰۱۴، ئەم باسەم جاريكى تر بۆ كاك يوسف لە سلىمانى گيپاينەو، پەشيمانى خۆي نيشان دا).

- رۆژئى بۆ كۆكردنەو ھى يارمەتى نامەى سەرکردايەتى پاسۆك ھاتبوو، دەماندایە كەسانى دەولەمەندى ناو شارى سلىمانى بۆ ئەو ھى ھاوكارى پاسۆك بكەن... چەند ديپريكى نامەكەم لە بىرماو. دەقى نامەكە بە سوژيكي كوردانەى گەرم نوسرابوو... لە ژيپيشەو، لەسەرى نووسرابوو.. ھاوخوين و كوردى بە ئەمەك و روومەت، گەر باوهر بەم نامەيە ناكەيت و يان ناتەوئى كەس بە ھاوكاريەكەت بزاني، دەتوانى پيۆھندى بە بارەگاكانى پاسۆكەو لە بنارى سورين بكەيت و يارمەتيەكانت بگەيپتە ئەوئ.. مەبەست لەمەش ھەر بۆ دلنەوايكردى ھاوخوين و ھاوولاتيان بوو، تا تووشى مەترسى دامودەزگا درندەكانى بەعش نەبنەو.

جيى خۆيەتى ليپردەدا، خاليكى ترى تزی لەسەر بلندی و دلسوژى، ھاوبىر بارزان تۆمار بكەم، ئەويش ھاوبىر بارزان ھەر بەو ھەو دەو ھەستا، ئابوونەو ھى مانگانەى خۆي و كۆمەكى مالى ھەويان و بيدات بە پاسۆك، بەلكو

دهخيله‌ی پاشه‌کهوتی خوشکه‌کانیشی ده‌خسته سهر و ئه‌وجا یارمه‌تییه‌کانی ده‌نارد بۆ سه‌رکردایه‌تی پاسۆک...ئاخر ئه‌وه چه‌مکی دلسۆزی و بئینیازی خه‌باتی کوردایه‌تی جارن بوو.

یه‌کێ له‌و شوپنا‌نه‌ی چووین، بۆ داوای یارمه‌تی، دوکانیکی زیڕنگه‌ربوو، له‌ نئیزیک ده‌رگایه‌کی قه‌یسه‌ری نه‌قیب و به‌رامبه‌ر به‌ قه‌یسه‌ری وه‌سمان پاشا... هاوبیر بارزان چوو ژووره‌وه و نامه‌که‌ی به‌رپزه‌وه دا ده‌ست کابرا..من و هاوبیر همه‌ یادگار و نازانم کێ تریش بوو، له‌ده‌ره‌وه پاسه‌وانیمان ده‌کرد... هئینده‌م زانی کابرا ده‌نگی به‌رزکرده‌وه و خۆی تووره‌ کرد.. بارزان بره‌ک هئیری کرده‌وه سوودی نه‌بوو،خه‌رکی بوو مه‌سه‌له‌که‌ گه‌وره‌ بئیت،هاوبیر همه‌یادگار،خپرا چوو ناو دوکانه‌که و گیانبه‌ختکردوو بارزانی هئینایه‌ ده‌ره‌وه و ئه‌و ناوه‌مان جییه‌شت.. تومز کابرا وتبووی ،یارمه‌تی به‌ پاسۆک ناده‌م و هه‌ره‌شه‌ی کرد بوو. له‌راستیدا ئیمه‌ له‌وه ده‌ترساین بارزان ده‌ست بکاته‌وه و چه‌ک به‌کار به‌ئینی..خۆشبه‌ختانه به‌ سلامه‌تی کاره‌که به‌ نازایه‌تی همه‌یادگار کۆتایی هات..

- به‌رده‌وام نامه‌ی ده‌نوسی و هه‌والی بۆ ره‌وانشاد کاک م. که‌ریم ده‌نارد، داوای نارنجۆک و مین و ته‌قه‌مه‌نی لیده‌کرد،تا له‌ عه‌ره‌بستان له‌ به‌خدا و ئه‌و شارانه‌ی دیکه‌ دژی داگیرکه‌ر به‌کاریان به‌ئینی..

کاتی هاتمه‌ ده‌ره‌وه،نامه‌یه‌کی پر له‌ خۆشه‌ویستی و ئه‌مه‌کی بۆ ره‌وانشاد کاک نازاد نووسی و داوای لیکردبوو..به‌ هه‌موو شیوه‌یه‌ک هاوکارم بئیت..کاتی نامه‌که‌م دا به‌ کاک نازاد،به‌رپزه‌وه وه‌ری گرت و نرخ‌ی پێ به‌خشی...

ره‌وانشاد کاک که‌ریم ،جاریکیان باسی له‌ نازایه‌تییه‌کی که‌موینه‌ی هاوبیر بارزان کرد..که‌ به‌داخه‌وه باش وه‌بیرم نایه‌وه،ده‌نا ئه‌ویشم ده‌خسته سهر خه‌رمانی ئه‌م کۆمه‌له‌ بیره‌وه‌رییانه... پیموایی له‌ رۆژی گیان له‌ده‌ستدانی تیکۆشه‌ر و مامۆستا هه‌لکه‌وتوو کاک فه‌تاح ئاغادا بووه، هاوبیر بارزان قاره‌مانی‌تی له‌ رزگارکردنی ته‌رمه‌که‌یدا گێراوه(هیوادارم به‌ هه‌له‌دا نه‌چوو بم)...

(٥) هاوبیری گیانبه‌ختکردوو ی پاسۆک،بئستون،بارزان،کاک نازاد،جه‌مال،شیرکۆ

هه‌رچی بنووسم و بلێم هئیشتا به‌دامینی گه‌وره‌یی و هه‌لکه‌وتوویی ئه‌م کادییره‌ بالابه‌رزه‌ی کورد و پاسۆکدا ناگات...خه‌سه‌له‌تی نازایه‌تی و جومپیری و دلسۆزی هاوبیر بارزان، هه‌موو سنووریکی به‌زاندبوو،به‌ هیچ نه‌ده‌سه‌روت و،دانه‌ده‌بوو و له‌ جو‌له‌ نه‌ده‌که‌وت..یه‌ک چرکه‌سات نه‌بوو،ئو رۆله به‌ ئه‌مه‌که،له‌ کوردایه‌تی و خه‌م و په‌ژاره‌ی کورد غافل بووبئیت..تا سه‌ر ئیسک و قولایی ده‌ماره‌کانی له‌ش و خوی و جه‌سته‌ی له‌ هه‌ول و تیکۆشان دا بوو،بۆ ئه‌وه‌ی خزمه‌ت به‌ دۆزی ره‌وای نه‌ته‌وه‌که‌ی بکات...

ئه‌م هاوبیره‌ تیکۆشه‌ره، ساتی ده‌زانی باره‌گا‌کانی پاسۆک به‌رشالای توپیارانی داگیرکه‌ری به‌عس بووه‌ته‌وه،خپرا ده‌چیت به‌هانای هاوبیره‌کانییه‌وه.. مه‌خابن و هه‌زارده‌ستی شکاو،گوله‌ توپیک ده‌بپیک و خوینه‌ ئال و گه‌شه‌که‌ی ده‌رژیه‌ سه‌ر خاکی شیرینی کوردستان و گیانه‌ پیروژه‌که‌ی له‌ ئاسمانی کوردستاندا ده‌داته شه‌قه‌ی بال و له‌گه‌ل گیانبه‌ختکردوو هاوبیر و کادییری پێشکه‌وتوو ی پاسۆک شیرکۆدا ده‌رپیت و

دهچنهوه بۆلای ههوار و مه‌نزلگای ئازادیی و سه‌ربه‌خۆیی فه‌ره‌هاد خه‌فاف و ملازم حه‌مه شه‌وقی و ده‌یان هاوبیری تری تیکۆشه‌ر

جوانیه‌کی تری ئەم هاوبیره ئازیزه، ئەوه بوو، کاتێ پەراگەندە ی ئەوروپا بووم، چ خۆی و چ هاوبیر حەمە یادگار و بریانی تریش، پێیان لە مائی باوكم وهک ئەمه‌ک خوشه‌ویستییه‌ک نه‌پری... ئەمه ئەوه‌په‌ری دلسۆزی و خوشه‌ویستی نیشان ده‌دات... تاجه‌گولینه‌ی ئەمه‌ک و دلسۆزی

هه‌ستی گه‌رم و جوانی کوردایه‌تی

باوه‌ری به‌ په‌رۆشی سه‌رکه‌وتن

په‌یامی به‌رزیی سه‌ربه‌خۆیی

سلاوی ئازادی و یه‌کسانی ده‌که‌مه په‌یامی ده‌ستم و چه‌پکه گولیلکی بۆنخۆشی کورده‌واری و به‌ کاوه‌خۆ له‌سه‌ر گۆکۆکه‌ت ده‌نووشتی‌مه‌وه و ده‌لیم: هاوبیر، هاوبیری ئازیز، له‌ یاد نه‌چوویت...

ئاخر، ئەو ولاته‌ی ئێوه ماندوو بوون بۆی و قوربانیتان دا و خۆین و ژیا‌نتان پێشکه‌ش کرد، ئیستا هێزێکی گه‌وره‌ی مۆرالی پێ به‌خشیوین. رێبازت زیندوو، ئالای ولات شه‌کاوه‌یه، باوه‌ری به‌رزی کوردایه‌تی گه‌ش و سه‌ربه‌رزه. ده‌ بنوو، خه‌وی شیرینت بێت، بۆ ئارامگای سه‌رفرزی "کوردستانیکی ئازاد و گه‌لێکی یه‌کسان"....

هاوبیر بارزان، له‌ باوه‌شی بنه‌ماله‌یه‌کی نێوداری خاوه‌ن خه‌بات و تیکۆشان له‌دایکبووه، بنه‌ماله‌ی حه‌مه‌ی سابیری کۆری که‌ریم به‌گی کۆری فه‌تاح به‌گی هه‌مه‌وه‌ندی ئینگلیزه‌زین... ساڵی ۱۹۵۷، له‌ شاری سلێمانی له‌دای ده‌بێت و هه‌ر له‌سه‌رده‌ستی، بنه‌ماله‌که‌یدا به‌ کوردایه‌تی گۆشت ده‌کرێ. خۆیندی سه‌ره‌تایی و ئام، ده‌هیی ته‌واو ده‌کات. هه‌ر زوو ئالوو‌ده‌ی کاروباری سیاسی ده‌بێت و له‌ رێکخستنه‌کانی پاسۆکدا ده‌سته‌کار ده‌بێت.. دواتر شالای ده‌ستگاکانی به‌عس ناچاری ده‌که‌ن، روو له‌ باره‌کانی پاسۆک ده‌کات و ساڵی ۱۹۷۸، ده‌بێت به‌ پێشمه‌گه‌ی پاسۆک... ساڵی ۱۹۸۲، دیته‌وه و له‌سه‌ر داوای حیزب له‌ناو شاری سلێمانیدا، جاریکی تر ده‌ست به‌ تیکۆشان ده‌کاته‌وه و سه‌ره‌پرشتی به‌شی سه‌ربازی رێکخستنه‌کانی شاری سلێمانی ده‌کات و کۆمه‌لێ چالاکی گه‌وره‌ ئه‌نجام ده‌دات... ساڵی ۱۹۸۵، رژیمی به‌عس زۆر در‌ندانه‌ ده‌که‌وێته‌ گیانی جه‌ماوه‌ری کورد و در‌دانه‌ شالای سه‌ربازی به‌رامبه‌ر به‌ باره‌گای حیزبه‌ سیاسییه‌کان ده‌دات. باره‌گای پاسۆکیش له‌ بناری چیا ی سوورین، ده‌که‌ونه به‌ر ئەم شالاه... هاوبیر بارزان کاتێ ئەو هه‌واله‌ ده‌زانێ و هه‌ست به‌ مه‌ترسییه‌کان ده‌کات، خۆی پێ ناگیرێ و به‌ هه‌له‌ داوان، بۆ به‌رگری له‌ هاوبیران و باره‌گای پاسۆک، خۆی ده‌گه‌یه‌نێته‌، به‌ره‌کانی شه‌ری دژ به‌ داگیرکه‌ر.. ئەم کاره‌ش بێ ره‌زامه‌ندی سه‌رکردایه‌تی حیزب ده‌کات. ئیدی له‌ به‌ختی که‌چی کورد، له‌ رۆژی ۱۹۸۵/۷/۲۵، دا له‌ ته‌مه‌نی ۲۸ ساڵیدا، گیانه‌ پیرۆزه‌که‌ی ده‌به‌خشی به‌ پاسۆک و کورد.. هه‌زاران هه‌زار سلاوی کوردانه‌ت لێ بێت و گۆکۆت بێته‌ چرخان و پڕ له‌ گۆلاو بێت.

هاوبیر حه‌مه‌یادگار، له‌سه‌ر گۆکۆی بارزان و شیرکۆ، له‌ گوندی هاوینه‌هه‌واری "ته‌حمه‌دئاوا"...

ئەم چەند كورته باس و بەسەرھاتانە، پاداشتی فەرزى ئەو ھاوبىرەم لەسەر لانايات، لى ھىندەك بارى
سەرشانمى پى سووك بوو.